

des i denne Bestemmelse, men jeg troer ogsaa, at selv om Lovforslaget ikke bliver vedtaget, vil det staae i Regjeringens Magt ad administrativt Veie ved et Circulaire at bringe det derhen, at Forhørsdommerne for Fremtiden undlade, om jeg maa bruge dette Udtryk, at maculere Studsmaalsbøgerne. Jeg haaber altsaa, at Regjeringen ved et Circulaire vil bidrage til, at det Gode, som denne Slutningspassus skulde tilvejebringe for Lyndet, opnaaes, og i Tillid dertil vil jeg stemme imod Lovforslagets Omgang til anden Behandling.

Hasle: Jeg er bleven meget forundret ved at høre den stærke Modstand, som her er fremkommen imod dette Lovforslag. Det er en Sag, der allerede i lang Tid har været under Forhandling i det andet Thing, og som bestandig har vundet stærk Tilslutning der, og Rigtigheden af Lovforslagets Indhold forekommer mig at være saa klar, at det har forbauset mig at høre saadanne Ytringer som dem, der her nu ere fremkomne. Den ærede første Taler yttrede, at Lovforslaget, hvis det blev ophøiet til Lov, ikke vilde stifte den mindste Nytte, men tværtimod vilde skade; men hvorfor det skulde kunne skade, eller hvorfor det ikke skulde stifte nogen Nytte, hørte jeg ikke nærmere begrundet. Den ærede sidste Taler yttrede, at det vilde komme til at gaae ud over det gode Lynde, men det er en fuldstændig Misforstaaelse, at dette skulde forarsages ved, at Huusbonden ikke maa skrive i en autoriseret Studsmaalsbog; thi han kan jo lige saa godt give Studsmaalet paa løst Papir eller i en ikke autoriseret Bog. Jeg kan ikke forstaae, at denne Indvending kan gjøres, da der jo ikke ved denne Lov gives noget Forbud imod, at Lyndet maa modtage et Studsmaal og fremvise det. Jeg seer derfor ingen Grund til at fraraade Thinget Lovforslagets Vedtagelse. Jeg kunde tværtimod have ønsket, at det andet Thing var gaaet endnu videre, saa at Studsmaalsbøgerne vare aldeles bortfaldne. Det forekommer mig meget haardt, at en Karl, naar han skal ud at tjene, strax stemples som hørende til en Samsundsclasse, imod hvilken der skal træffes særegne Foranstaltninger. Naar en

Mand staaer i privat Tjenesteforhold i andre Stillinger, som f. Ex. en Huuslærer, en Forvalter osv., saa finder man ikke, at han bliver forurettet derved, eller at det gaaer ud over ham, at han ikke har Studsmaalsbog, men naar Vedkommende fra sin Principal modtager en skriftlig Erklæring om sit gode Forhold, saa mener man, at han bliver godt behandlet. Jeg kan derfor saameget mindre gaae ind paa den sidste ærede Talers Betragtningssaaed, og jeg anbefaler derfor dette Forslag til at gaae videre i Thinget.

Nosenvorn-Teilmann: Jeg mener dog, at det i alle Tilfælde ikke er godt for det gode Lynde, at det skal holde to Studsmaalsbøger, hvoraf den ene skal indeholde Oplysninger om, hvor længe Vedkommende har tjent paa hvert Sted, og den anden skal indeholde det, som Vedkommende lægger Vægt paa, nemlig det egentlige Studsmaal. En løs Attest kan desuden meget let blive borte, og det er vistnok bedre for Lyndet at have sit Studsmaal i selve Studsmaalsbogen. Forøvrigt vil jeg give den sidste ærede Taler Ret i, at Sagen vilde have stillet sig anderledes, naar Forslaget var gaaet ud paa reent at afflasse Studsmaalsbøger; der kunde vistnok anføres Meget for at lade dem aldeles bortfalde; dog staaer dette Spørgsmaal for mig ikke saa aldeles klart. Jeg troer, at naar Lovgivningsmagten længere tilbage i Tiden har truffet særlige Bestemmelser om Studsmaal og Studsmaalsbøger for Tjenestelyndet, saa har Lovgivningsmagten derved taget Hensyn til den Vigtighed, det maa have for Huusbonden at faae en lettere Afgang til at kunne staae sig paa lidelige Oplysninger om Lyndet, hvilket navnlig paa de allerfleste Steder paa Landet ligefrem optages i Huusbondens Familie. Det forekommer mig, at denne Betragtning meget vel kan forsvare, at Lovgivningen tidligere har truffet denne Bestemmelse om Studsmaalsbøgerne, og at den ogsaa vil være tilstrækkelig til at forsvare, at der fremtidig holdes derpaa. Jeg vil endnu bemærke, at det ikke er saa forstrækkelig mange Aar siden, at Lyndeloven af 10de Mai 1854 udkom. Jeg har vel ikke selv læst Forhandlingerne derom, men jeg tvivler